

فراوانی نسبی انگلهای روده‌ای در مناطق عشایری استان خوزستان، سالهای ۸۶-۱۳۸۴

دکتر غلامرضا مولوی^۱، هادی میراحمدی^۲، دکتر مصطفی رضاییان^۳، دکتر عشرت بیگم کیا^۴، دکتر ناصر ابراهیمی دریانی^۵، دکتر محمدباقر رکنی^۶، دکتر بنفشه گلستان^۷، رضا شفیعی^۸، سید محمد فرشته نژاد^۹، دکتر محمدرضا کرامتی^۹

^۱ استادیار، دانشکده بهداشت و انستیتو تحقیقات بهداشتی، دانشگاه علوم پزشکی تهران
^۲ پژوهشگر، دانشکده بهداشت و انستیتو تحقیقات بهداشتی، دانشگاه علوم پزشکی تهران
^۳ استاد، دانشکده بهداشت و انستیتو تحقیقات بهداشتی، دانشگاه علوم پزشکی تهران
^۴ دانشیار، دانشکده بهداشت و انستیتو تحقیقات بهداشتی، دانشگاه علوم پزشکی تهران
^۵ استاد، دانشکده پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی تهران
^۶ استادیار، دانشکده بهداشت و انستیتو تحقیقات بهداشتی، دانشگاه علوم پزشکی تهران
^۷ پژوهشگر، گروه انگل شناسی، دانشگاه علوم پزشکی بقیه...
^۸ پژوهشگر، دانشکده پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی ایران
^۹ پژوهشگر، دانشکده پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی تهران

چکیده

زمینه و هدف

بیماریهای انگلی، از جمله مهمترین مسائل و مشکلات غالب کشورهای دنیا، خصوصاً کشورهای در حال توسعه می‌باشند. از آنجا که قسمتهای مختلف ایران، دارای تنوع آب و هوایی و الگوهای فرهنگی-اجتماعی متفاوتی است، مطالعه اپیدمیولوژیک هراستان به طور جداگانه ضرورت می‌یابد. با توجه به اینکه طی یک دهه گذشته مطالعه‌ای اختصاصی در مناطق عشایری استان خوزستان بر روی انگلهای روده‌ای انجام نشده است، بر آن شدیم تا میزان شیوع انگلهای روده‌ای در سطح عشایر و روستاهای واقع در مناطق عشایری استان خوزستان را بررسی کنیم.

روش بررسی

این مطالعه، به روش مقطعی صورت گرفته است و نمونه‌گیری آن از نوع احتمالی و به روش تصادفی خوشه‌ای می‌باشد. از کل خوشه‌ها، ۱۵ خوشه به طور تصادفی انتخاب شدند. بدین ترتیب، از منطقه جنوب غرب، ۱۵ روستا و از منطقه شمال شرق، ۱۳ روستا به طور تصادفی انتخاب شدند. در مراجعه به هر روستا (منطقه عشایری)، ۲۵-۲۰ خانوار به طور تصادفی انتخاب شدند و در مجموع در هر روستا ۵۰ نفر با مراجعه به درب منازل و به صورت تصادفی انتخاب گردیدند. در نهایت، از ۱۴۹۴ نفر (۷۸۹ نفر مذکر و ۷۰۵ نفر مؤنث) با گروههای سنی متفاوت در دو منطقه مختلف عشایری نمونه مدفوع گرفته شد و با نمونه‌گیری و به روش رسوبی فرمالین اتر برای تمامی نمونه‌ها و روش گسترش مستقیم در نمونه‌های اسهالی، از نظر انگل‌های روده‌ای در یک نوبت آزمایش انجام گردید. ضمناً نمونه‌های مدفوع به صورت تازه جمع‌آوری می‌شد و جهت بررسیهای بیشتر در همان روز به آزمایشگاه ارسال می‌گردید. اطلاعات، توسط نرم‌افزار آماری SPSS v.11.5 مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

یافته‌ها

محدوده سنی افراد مورد بررسی بین ۶ ماه تا ۱۰۰ سال قرار داشت و میزان مشارکت معادل ۴۰/۳۸٪ برآورد شد. یافته‌های مطالعه نشان داد که ۳۷۹ نفر (۲۵/۳۶ درصد) افراد مورد بررسی، حداقل به یک نوع انگل روده‌ای (تک‌یاخته یا کرم)، اعم از بیماریز و غیربیماریزا آلوده بودند. میزان آلودگی به تک‌یاخته‌های روده‌ای ۳۲۲ مورد (۲۱/۵۵ درصد) و میزان آلودگی به کرمهای روده‌ای ۵۷ مورد (۳/۸۱ درصد) بود. فراوانترین تک‌یاخته‌های روده‌ای شامل: ژیا ردیا لامبلیا (۱۰/۹۱ درصد)، انتامبا کلی (۹/۳۷ درصد)، بلاستوسپیستیس هومینیس (۲/۴ درصد) بودند و شایعترین کرمهای روده‌ای نیز عبارت بودند از: هیمنولپیس نانا (۲/۵۴ درصد)، استرانژیلوئیدس استرکورالیس (۰/۶ درصد) و گونه‌های تریکوسترونجیلوس (۰/۴۷ درصد).

نتیجه‌گیری

با مقایسه درصدهای آلودگی در این مطالعه و دیگر مطالعات مشابه در سالیان گذشته، می‌توان نتیجه گرفت که شیوع انگلهای روده‌ای در استان خوزستان، همچون دیگر نقاط کشور، رو به کاهش گذاشته است؛ ولی همچنان زمینه‌های آلودگی در این بخش از کشور وجود دارد. یافته‌های این مطالعه، نشان‌دهنده میزان نسبتاً بالای آلودگی به ژیا ردیا می‌باشد و ارتباط آماری معنی‌داری، بین ابتلا به ژیا ردیا و سن مشاهده شد؛ یعنی با کاهش سن، ابتلا به ژیا ردیا افزایش داشت. همچنین بین توزیع فراوانی ابتلا به انگلهای روده‌ای بین دو منطقه مطالعه‌شده، اختلاف معنی‌دار آماری دیده شده است.

کلید واژه: انگلهای روده‌ای، خوزستان، ایران

گوارش / دوره ۱۲، شماره ۴، زمستان ۱۳۸۶، ۲۱۹-۲۲۸

تاریخ دریافت: ۸۶/۸/۲۷

تاریخ اصلاح نهایی: ۸۶/۱۲/۱۳

تاریخ پذیرش: ۸۶/۱۲/۱۳

زمینه و هدف

بیماریهای انگلی، از جمله مهمترین مسائل و مشکلات غالب کشورهای دنیا، خصوصاً کشورهای در حال توسعه می‌باشند و از

نویسنده مسئول: خیابان ولی عصر، بالاتر از ظفر، نبش کوچه شهید

ناصری، پلاک ۱۳۰، طبقه دوم

تلفن: ۸۸۷۹۳۸۹۶ نمابر: ۸۸۷۹۹۸۴۰

E-mail: nasere@yahoo.com